

Geachte commissieleden,

Vanaf begin jaren zeventig is het aantal dieren in Limburg enorm toegenomen. Ook de laatste jaren ging de groei nog door. Volgens het CBS groeide van 2005 t/m 2016 het aantal:

- varkens met 23%
- kippen met 17%
- rundvee met 6%

In de Peelregio was de toename in die periode nog duidelijk groter. Bijv.:

Nederweert

- varkens +22%
- kippen +33%
- rundvee +47%

Venray

- varkens +48%
- kippen +36%
- rundvee +26%

Er is een gigantische overbelasting van stikstof op de natuur. Op bijv. de Peel twee tot drie keer zo veel dan het zou mogen zijn.

Tallose onderzoeken leveren het bewijs voor de schadelijkheid. Samengevat: de zeldzame vegetatie wordt weggeconcurrerd door algemene, snel groeiende soorten.

Onlangs is (opnieuw) in het nieuws gekomen dat de bodemchemie wordt verstoord. Elementen als kalium en magnesium spoelen uit. Tegelijkertijd komt het giftige aluminium in planten en dieren terecht.

Bij vogels breken door kalkgebrek de eierschalen of de pootjes van de jongen. Eikenbossen op voedselarme zandgronden sterven af. Dit zijn slechts twee voorbeelden van het gevolg van de stikstofneerslag.

Vanaf begin jaren zeventig is het probleem al bekend. Veel te lang is er veel te weinig aan gedaan. Er dienen nu echt heel dringend maatregelen te worden getroffen.

Provincie Limburg ziet de oplossing in de toepassing van extra emissiearme technieken.

Dat vertrouwen daarin is onterecht:

volgens het Programma Aanpak Stikstof (= extra technieken) wordt in de periode 2014 tot 2030 de stikstofemissie landelijk met 8% gereduceerd. Omdat tegelijkertijd de helft van die vermindering besteed wordt aan groei van de veehouderij ('ontwikkelingsruimte') resulteert slechts een reductie van 4%.

In 2030 zal volgens het PAS de stikstofneerslag amper gedaald zijn en in vrijwel alle gevoelige natuurgebieden nog ver boven de norm blijven. In bijv. de Peel blijft nog een overschrijding met een factor 2,5!

Daar komt nog bij dat de genoemde 4% PAS-reductie gebaseerd is op twee aannames in de berekeningen:

- 1) dat alle technieken voor 100% zullen werken.
- 2) dat het aantal dieren regionaal niet toe zal nemen.

Die aannames zijn niet reëel, o.a. gezien de hierboven geschetste groei van de dieren aantallen. Kortom: die toch al marginale 4% reductie zal niet eens worden gehaald.

Het enige dat echt zou helpen is een drastische vermindering van de veestapel.

Wij beseffen dat dit niet binnen enkele jaren te realiseren zal zijn.

Wat echter helemaal verkeerd is, is enkel inzetten op technieken. De toch al geringe winst die daarmee nog haalbaar is, wordt dan grotendeels teniet gedaan, doordat tegelijkertijd het aantal dieren weer verder groeit. Dan blijft het 'dweilen met de kraan open'.

Provincie N.-Brabant heeft dat recent gelukkig ingezien. Zij heeft een maatregel genomen waardoor een einde is gekomen aan de almaar verdere groei van de veestapel. Een individueel bedrijf mag groeien, echter op voorwaarde dat de extra dieren afkomstig zijn uit de eigen regio. (Midden- en oost-Brabant zijn opgedeeld in zes regio's.)

(Als dier-eenheid is gekozen voor m² stal. Uitbreiden met m² mag -tot maximaal 1,5 ha bouwblok- indien binnen de regio 10% extra m² wordt gesloopt: het zgn. 'stalderen'.)

Met een stop op de groei van de veestapel zullen de problemen betreffende natuur, stank en volksgezondheid uiteraard nog niet opgelost zijn.

Het is echter wel een essentiële eerste stap in de dringend noodzakelijke aanpak.

Wij hopen dat provincie Limburg in navolging van N.-Brabant heel snel die cruciale stap zal zetten!

Eind vorig jaar zijn bij de RvS beroepen van WBdP tegen het PAS behandeld. Er zijn vragen gesteld aan het E. Hof van justitie. De beantwoording moet nog komen. WBdP heeft van de RvS echter ook al op diverse punten gelijk gekregen. Eén van die punten gaat over de genoemde PAS-aanname dat het aantal dieren regionaal niet zal groeien. De RvS was het met ons eens dat die aanname wel erg onzeker is. Het PAS dient aangepast te worden. Met een stand-still op de veestapel per regio, zoals prov. Br. recent heeft gedaan, wordt o.i. dit PAS-gebrek gerepareerd.